

Loodushariduse õppeprogramm

Looduskaitse ja kaasamise õpitoa 7.-9. klassile/gümnaasiumile

Looduskaitse ja kaasamise õpitoas räägime praktilise loodushoiu, looduse propageerimise ja looduskaitsele kaasamise teemadel. Arutleme ringmajanduse, prügi sorteerimise, kliimamuutuste ning muude keskkonnanahoiu aktuaalsete probleemide ja lahendusvõimaluste üle. Räägime looduskaitsest ja loodust tutvustavatest tegevustest ning võimalustest Eestis.

Programmi sihtrühm: 7.-9. klass (vanus 13-16 aastat), õppekeel: eesti, grupi suurus kuni 25 õpilast, suurema grupi korral kaasatakse vajadusel täiendav juhendaja.

Programm kestab 2,5 tundi. Programm sobib läbimiseks igal aastaajal. Õpitoa asukohaks võib olenevalt aastaajast olla klassiruum, koolilähedane õueala või õpitoa korraldaja poolt organiseeritud õpperuum või õppeala vabas looduses. Ühe konkreetse asukohana pakume õpitoa läbi viimiseks 10 ha suurust talumetsa Viljandi vallas Kolga-Jaani juures või Lääne-Virumaal Tudu ligidal.

Vahendid õpperetke juhendaja poolt. Õpilaste poolt kaasa võetav vajalik varustus: isiklik kirjutusvahend (soovi korral).

Õppeprogrammi eesmärgid

Õpitulemus: õpilastel on arusaam loodushoiu olulisusest, õpilastel on teadmised säästliku ja jätkusuutliku käitumise ning nende rakendamise kohta. Õpilastel on esmased teadmised ringmajandusest, kliimamuutuste mõjust Eesti loodusele ning meeskonnatöö ja kaasamise oskused.

Seosed riikliku õppekavaga: mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes; oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.

Seosed riikliku õppekavaga (gümnaasium): kultuuri- ja väärtuspädevus – tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega; väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis; keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Seosed keskkonnateadlikkuse ja säästva arengu teemadega: käsitletakse keskkonnakaitse ning looduskaitse tegevuste olulisust, säästlikku ja jätkusuutliku looduskasutust ning käitumist looduses, arutletakse kliimamuutuste mõju üle Eesti loodusele.

Õppeprogrammi sisu ja metoodika

Õppeprogrammis käsitletakse seostatult loodus- kultuuri-, sotsiaalset ja majanduslikku keskkonda ning on kujundatud sisult terviklik teaduspõhine programm, mis sisaldab eesmärgipäraseid ja programmi eesmärkide saavutamist toetavaid mõtestatud tegevusi. Kasutame mitmekesiseid kaasavaid õppemeetodeid, kohandades tegevused vastavale sihtrühmale.

Õpitoa raames käsitletakse kaheksat teemat. Õpitoa läbimisel talumetsas on 8 temaatilist rajapunkti. Osalejatele antakse tööleht, mis sisaldab teemakohaseid kontrollküsimusi ning viiteid veebilehtedele ja filmidele. Töölehte saab kasutada nii rajal kui raja läbimise järgselt iseseisva või rühmatööna.

Teemad:

1. Mina ja loodus
2. Elurikkus, püsivus ja muutumine
3. Looduskasutus, ringmajandus ja tehnoloogia
4. Kliimamuutused maailmas ja Eestis
5. Looduskaitse Eestis ja maailmas
6. Igaühe loodushoid – milleks ja kuidas?
7. Kaasamine
8. Minust muutub maailm

Õppekeskkond

Õpitoa asukohaks võib olenevalt aastaajast olla klassiruum, koolilähedane õueala või õpitoa korraldaja poolt organiseeritud õpperuum või õppeala vabas looduses. Õpitoa saame läbi viia nii kooli poolt pakutud kui meie valitud sobivas keskkonnas ja asukohas.

Ühe konkreetse asukohana pakume õpitoa läbi viimiseks 10 ha suurust PEFC-sertifitseeritud talumetsa Viljandi vallas Kolga-Jaani juures või Lääne-Virumaal Tudu lähistel. Sel juhul läbitakse koos õpitoaga ligikaudu 3 km rada ning õpitoa teemapunkte käsitletakse vastavates teemapunktides rajal.

Juhendajad

Õppeprogrammi läbiviija on Eesti Looduskaitse Seltsi, Eesti Keskkonnahariduse Ühingu ja Püsimetsaühistu liige. Juhendaja on 2019. aastal läbinud Luua Metsanduskooli täiendkoolituse kursused matkajuhi ja metsakasvatuse aluste alal, 2020. aastal SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse täiendkoolitused „Mets ja kestliku arengu haridus“ ning „Sood ja kestliku arengu haridus“, samuti Keskkonnahariduse ühingu koolitused „Kliimamuutused tänases infoväljas – alternatiivsed tõed ja väärmõisted“ (2020. aastal), „Päev metsas: mis on püsimetsandus ja kuidas seda hariduses tutvustada?“ (2020. aastal) ning „Kuidas haridus ja digi kokku sobivad?“ (2021. aastal). Õppeprogrammi läbiviijal on pikaajaline praktiline looduskaitse ja metsandusalane ning loodusretkede, kursuste, seminaride ja õppepäevade läbiviimise kogemus täiskasvanutele ja õpilastele. Retkejuht tunneb põhjalikult konkreetset õppekeskkonda, kus õppeprogramm läbi viiakse. Suurema õpperühma korral kaasatakse vajadusel ka teine juhendaja.

Õpperühma saatva õpetaja roll: õpitoa kokkuleppimisel täpsustada võimalikke soove täiendava fookuse osas ning õpperühma suurust, vanust ja võimalikke erivajadusi. Eeldame, et õpetaja tagab osalejate võimalikult asjakohase ja distsiplineeritud käitumise ning osaleb omal äranägemisel õpitoas. Vajadusel saab õpitoa läbi viia ka ilma õpetaja osaluseta.

Hindamine ja tagasiside

Programmis osalenud õpetajalt küsitakse tagasisidet õppeprogrammi kvaliteedi kohta e-kirjaga kahe nädala jooksul. Õpetajale pakutakse võimalust arutada kahe nädala jooksul peale kirjaliku tagasiside andmist vajadusel suuliselt üle tagasiside ja parendusettepanekud.

Koostatud veebruar 2020. Täiendatud aprill 2021.

Programmi koostaja:

SelgeSiht loodushariduskeskus
SelgeSiht OÜ, reg nr 14602228
e-post loodusharidus@selgesiht.ee
telefon 5918 9000
<https://selgesiht.ee/loodusharidus/>

SelgeSiht
loodusharidus ja metsamatkad